

Ljetne vrućine

PRIPREMIO: Denis Bojčić, strastveni kolekcionar i proizvođač bugenvila i tropskih hibiskusa

Cvjetovi šipka

Slak (*Ipomoea indica*)

Tropski hibiskusi

Šipak u vrtu

Primjerci cvjetova hibiskusa prikazani na sajmu cvijeća u Ludbregu 2009. god.

Već petnaestak dana temperatura u Lijepoj Našoj prelazi 30°C. Počinje ljeto. Sve je još rascvjetano i jake sunčeve zrake još nemaju negativne posljedice na ljepotu pojedinih biljaka. Ovaj ću vam put napisati nekoliko riječi o jednoj interesantnoj penjačici ljubičasto-plavog cvijeta, *Ipomoea indica*, trajni slak, te o našoj vrlo omiljenoj biljci i vočki slatkih plodova – šipku.

Ipomoea indica je puzavica ili penjačica, ovisi kako joj dopustimo da raste. Osobno je imam već 15 godina. To je vrsta trajnog slaka. Za vrijeme vrlo hladnog vremena, pogotovo zimi sa smrzavicom i ledom, doslovno nestane, smrzne se i zasuši. No, na proljeće se ponovno pojavi iz zemlje i u vrlo kratkom roku se obnovi. Kada se ne bi smrzao, počeo bi cvasti odmah u samome startu vegetacije pa sve do hladnih zimskih dana. Ukoliko ga pustim da puže po zemlji, raširi se i po desetak metara, a na svakom koljencu pušta žilice kojima se hvata za tlo. Osobno ga pustim na takav način rasta samo kada mi trebaju ožiljene grančice za razmnožavanje. Sve grane mu treba dizati u zrak da izdašnije rastu i cvatu, a ako ih ima previše, potrebno ih je zakidati i ne dopustiti da mu te nepotrebne

grane odnose snagu. List mu izgleda tropirasto, pet do dvanaest centimetara dužine. Cvijet je prekrasne ljubičastoplave boje veličine do 10-ak centimetara, jednostavan kao i svi slakovi, ali puno dugotrajniji od običnog, jer se zatvaraju tek oko 17 sati popodne. Otkad ga imam još nikada nisam vidio niti jednu sjemenku na njemu. Jednostavna i lijepa biljka koju ću vam vrlo rado preporučiti.

Šipak (*Nar-Mogranj*, lat: *Punica granatum*). Rijetke su okućnice u priobalju i na otocima koje nemaju šipak u svome vrtu. Posljednjih godina sadi se kao i parkovska biljka jer ima puno novih križanaca koji imaju vrlo lijepe i dekorativne cvjetove. Tu je i mali, ukrasni šipak, varijetet nana koji je idealan za uzgoj u tegli kao patuljasta biljka. Sada je upravo u cvatu te svojim vatreno-narančasto-crvenim cvjetovima plijeni pažnju svakog prolaznika. Porijeklo vuče iz Sredozemlja. Izraste maksimalno do 4 m visine kao malo stabalce, a najučestaliji i najprirodniji oblik je oblik grma od 2 do 3 m visine. Grančice su mu vrlo savitljive, elastične i trnovite. Lišće je ovalno, glatko i sjajno, nasuprotnog rasta. Cvjetovi su jednostavni ili dupli, ovisi o sorti. Na gra-

nama se obično nalaze pojedinačno ili do 5-6 cvjetova zajedno u grupi. Cvijet se sastoji od cjevaste čaške i vjenčića s 5-6 latica i prašnicima. Kada laticice otpadnu ostaju čaške crvene boje te su zvonastog nazubljenog oblika, kožnati. Unutar istih se razvijaju sitni, crveni, sočni plodovi podijeljeni u grupe od nekoliko režnjeva. Sitnih i sočnih crvenih plodova u šipku ima na stotine, pa je i danas u svojoj postojbini simbol plodnosti. Plodovi dozrijevaju u rujnu i listopadu, a pojedini primjerci znaju ponekad imati i do kilogram težine u samo jednom plodu šipka. Uspijeva u svim vrstama tla, naviknut je na našu siromašniju i škrtiju zemlju u priobalju i otocima. Neposredno pred početak vegetacije jako ga orežemo, radi ljepšega izgleda i boljeg plodonošenja. Veće biljke prihranjujemo kao i sve vočke u vrtu. Nema nikakvih posebnih zahtjeva. U ljetnom periodu zna ponekad doći do napada sitnih, crnih ili zelenih mušica, posebno na jedre i sočne vrhove mladih grana. Obavimo jedno prskanje insekticidom predvečer i sutradan je problem riješen, ili ukoliko ne želite prskati, škarama prikratimo sve vrhove zahvaćene tim napasnikom i spalimo. Razmnožava se jednostavno sjemenom, ali puno brže vegetativno, reznicama do debljine olovke.

Budući da je ljetni period, vrijeme svakodnevnog zalijevanja i intenzivnog rasta biljaka, preporučujem vam obavezno prigojavanje biljaka jednom tjedno, pogotovo cvatnica, uz obavezno dodavanje željeza nekoliko puta u ljetnom razdoblju, jer svakodnevnim zalijevanjem unosimo dosta klora u zemlju s vodom kojom zalijevamo. Obavezno uklanjajte ocvale cvatove i ne dopustite da rastu sjemenne čahure, šepurike i slično, na takav način prisiljavamo biljku da ponovno ode u cvatnju jer nije obavila svoju biološku potrebu za produžetak vrste – osjemenjivanje. Kako danas većina sjemena potječe iz hibridnog bilja, u većini slučajeva neće biti ono što bismo mi željeli - matična biljka s koje smo ga uzeli. Prihranjivati nastavljamo kako bismo ih potaknuli na ponovnu cvatnju.

Sirijski hibiskus ostavlja sjemenne čahure s puno sjemena u njima što mu nepotrebno nosi snagu. Moj savjet je da ih obavezno pokidate i škarama skratite grane, i uz prihranu će vam vrlo brzo početi novi rast s puno novih pupoljaka za cvatnju.

Kod tropskih hibiskusa puno puta ćete se sresti s odbacivanjem pupolja-

ka neposredno pred cvatnju. Razlog je vrlo velika vrućina i presuhi zrak pa vam savjetujem da ga stavite na polusjenu i sjetite se više puta orositi ga vodom u koju ste rastopili magnezija što pomaže u sprečavanju odbacivanja pupoljaka i zelenih listova. Također, obavezno dodajte malo kalija sa svim mikroelementima. Nastojte staviti upola manju koncentraciju u otopinu tako da to možete svakodnevno koristiti za orošavanje istih.

Velika količina vode u tegli i slabi protok kroz zemlju, odnosno jako loša drenaža također vrlo nepovoljno, a puno puta i kobno djeluje na biljku. Prvi signali su odbacivanje pupoljaka i zelenog lišća, a ako i dalje nastavite s nepotrebним zalijevanjem mokrog supstrata, dolazi do truleži korijena i propadanja cijele biljke. Nakon tih prvih simptoma prestajete zalijevati i nastoji se malo

ubrzanije zasušiti supstrat stavljanjem na prozračno i suho mjesto ili stavljanjem posude ili samoga supstrata s biljkom na karton koji će vrlo brzo upiti višak vode. Prvo zalijevanje nakon toga je, ukoliko vam je stalo do biljke, obavezno s fungicidom protiv truleži ili s varikinom koju svi većinom imate u kući, u omjeru 1 dl na 1 l vode kako bi uništili bakterije truleži koje su vrlo aktivne u uništavanju korjenova sistema vaše biljke. Uvijek nastojte imati i napraviti dobru drenažu da ne dodete u ovakvu situaciju. S poštovanjem, ugodno, toplo ljeto i sve Vam cvalo! ■

RASADNIK
Bugenvila
21 000 Split, Sućidar 15, Hrvatska
Mob. 0911568108 www.bugenvila.com
E-mail: info@bugenvila.com